

Sygn. akt I C 2075/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Arkadiusz Ziarko

Protokolant: stażysta Sylwia Waślicka

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B.

przeciwko J. B.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.174,67 (jeden tysiąc sto siedemdziesiąt cztery 67/100 groszy) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 28 lutego 2017 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 365,10 (trzysta sześćdziesiąt pięć 10/100) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Arkadiusz Ziarko

Sygn. akt I C 2075/17 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. B. kwoty 3273 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (tj. 28 lutego 2017r.) do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwaną umowę, której przedmiotem było udzielenie pożyczki pieniężnej. Pozwana miała spłacić zaległość w 13 miesięcznych ratach w łącznej kwocie 3728,45 zł. Pozwana zapłaciła jednak tylko 860,40 zł. W dniu 10 stycznia 2017 r. powód wezwał pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia, jednak bezskutecznie. Zdaniem powoda na dzień wniesienia pozwu do zapłaty na rzecz powoda pozostało: 2868,05 zł tytułem roszczenia głównego i kwota 404,07 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do dnia 28 lutego 2017 r. Na odsetki te składają się: ustawowe odsetki liczone od kwot i terminów wymagalności poszczególnych rat pożyczki do dnia 28 lutego 2017r. Nadto powód domaga się ustawowych odsetek za opóźnienie od całości zadłużenia tj. od kwoty 3272,12 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty.

Pozwana J. B. nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie zajęła stanowiska w sprawie i nie stawiła się na rozprawę mimo prawidłowego zawiadomienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 stycznia 2015 r. strony zawarły umowę pożyczki, na podstawie której powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 2000 zł z roczną stopą oprocentowania w wysokości 12 %. Jednocześnie pozwana obowiązana była do poniesienia kosztów ubezpieczenia w wysokości 980 zł. Ostatecznie, łączne zobowiązanie do spłaty wyniosło 3480 zł. Pozwana obowiązana była spłacić pożyczkę w 13 miesięcznych ratach.

(dowód: umowa k. 23 - 27)

Pozwana dokonała spłaty jedynie kwoty 860,40 zł.

(dowód: historia spłat k. 35).

W wyliczeniu wartości zobowiązania dłużnika powód wskazał, iż kwota pozostała do spłaty tytułem roszczenia głównego wynosi (...),05, zaś kwota 403,13 zł odpowiada wysokości odsetek ustawowych od niezapłaconych rat, a kwota 0,94 zł odsetkom ustawowym od przeterminowanych wpłat.

(bezsporne; wyliczenie k. 36)

W związku z powstałymi zaległościami powód wysłał do pozwanej pismo z dnia 10 stycznia 2017 r., stanowiące wezwanie do zapłaty kwoty 2868,05 zł tytułem niespłaconej pożyczki oraz kwoty 365,57 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych w spłacie poszczególnych rat.

(dowód: pismo k. 37).

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie zebranego materiału dowodowego roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości.

Jednocześnie, zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. w wypadku wydania przez sąd wyroku zaocznego, przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W niniejszej sprawie powód opierał swoje roszczenie na zapisach umowy łączącej go z pozwanym, na podstawie której pozwany zobowiązany był do zwrotu kwoty pożyczki oraz całkowitych kosztów pożyczki, z uwzględnieniem odsetek, a także opłat za obsługę domu.

Należy jednak wskazać, że do umowy pożyczki, czy też kredytu, zawieranej pomiędzy powodem jako przedsiębiorcą, a pozwanym jako konsumentem, zastosowanie ma ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2011.126.715), która we wskazanych w niej ramach ogranicza swobodę umów, opisaną w art. 353¹ k.c. Do umowy tej znajdują zastosowanie także ogólne przepisy kodeksu cywilnego dotyczące pożyczki (art. 720 k.c. i nast.).

Jak wynika z przepisu art. 5 pkt 8 ustawy o kredycie konsumenckim, całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta stanowi sumę całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu. Z kolei w pkt 6 tego artykułu wskazano, że całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Uwzględniając powyższe, obowiązek zwrotu przez pozwaną kwoty pożyczki, wynikający wprost z przepisu art. 720 k.c. nie budzi zastrzeżeń co do zasady. Sąd uznał jednak żądanie pozwu jako nazbyt wygórowane.

W ocenie Sądu dochodzony przez powoda obowiązek zwrotu kapitału pożyczki był niewątpliwie zasadny i nie sprzeciwiał się przepisom prawa. Z treści przedstawionych dowodów wynika, iż pozwana dokonała spłaty pożyczki wyłącznie w kwocie 860,40 zł.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, że powód nie udowodnił całości dochodzonego pozwem roszczenia, w szczególności co do jego wysokości.

Uzasadnione wątpliwości budzi bowiem możliwość zasądzenia na rzecz powoda należności z tytułu odsetek ustawowych od niezapłaconych rat, które w wyliczeniu wartości zobowiązania dłużnika z dnia 28 lutego 2017r. powód określił na kwotę 404,07 zł oraz kosztów ubezpieczenia pożyczki (980 zł).

Zdaniem Sądu żądanie zasądzenia od pozwanej wskazanych powyżej kwot jawi się jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, a tym samym nie może korzystać z ochrony prawnej.

Wskazać bowiem należy, iż zasady współzycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c. są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Dlatego dla zastosowania art. 5 k.c. konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1994 r., II CRN 127/94, niepubl.).

Powód nie wykazał słuszności swojego roszczenia w części obejmującej żądanie w zakresie odsetek. Wskazania wymaga bowiem, iż odsetki, jakich domaga się powód zostały skapitalizowane. Oznacza to, iż nastąpiło powiększenie kapitału o odsetki, które zostały przez ten kapitał wygenerowane. Powód nie przedstawił jednak żadnego wyliczenia, z którego wynikałoby w jaki sposób żądana kwota została naliczona. Wobec powyższego żądanie powoda w tym zakresie nie może zostać uwzględnione.

W ocenie Sądu brak jest również podstaw do uwzględnienia żądania pozwu w zakresie kwoty z tytułu ubezpieczenia zawartej umowy pożyczki (tj. kwota 980 zł).

Zdaniem Sądu zasądzenie wskazanej kwoty było nieuzasadnione. Bezspornym był fakt, że pozwana w umowie godziła się na ubezpieczenie zawartej przez nią umowy i poniesienie z tego tytułu kosztów. Wskazać jednakże należy, iż zapis ten kształtuje prawa i obowiązki pozwanej jako konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Ubezpieczenie to nie zapewniało pozwanej żadnej realnej ochrony ubezpieczeniowej. Pożyczkodawca w przygotowanym przez siebie formularzu umowy wskazał siebie jako uprawnionego do otrzymania świadczenia. Oświadczenie pożyczkobiorcy, zawarte w tym zapisie zostało narzucone przez powoda. Uzasadnionym jest zatem stwierdzenie, że umowa służyła wyłącznie zabezpieczeniu interesu majątkowego pożyczkodawcy, przy jednoczesnym obciążeniu pożyczkobiorcy składką ubezpieczeniową.

Za naruszenie zasad współzycia społecznego należy rozumieć zawarcie umowy sprzecznej z uczciwością i rzetelnością kupiecką lub takiej, która kształtować będzie wzajemne stosunki między stronami w sposób ewidentnie urągający słuszności (tak Agnieszka Rzetecka-Gil, Kodeks Cywilny. Komentarz. Zobowiązania – część ogólna, LEX/el., 2011).

W ocenie sądu naruszenie przez powoda art. 5 kc w tym zakresie jest ewidentne, chociażby poprzez wzgląd na porównanie kwoty „należnej” składki ubezpieczeniowej 980 zł z kwotą rzeczywiście wypłaconą pozwanej (tj. 2000 zł) oraz pozostałymi do uiszczenia kosztami okołokredytowymi.

W świetle art. 58 § 2 i 3 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego przy czym jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Mając zatem na uwadze powyższe rozważania, Sąd uznał za zasadne pomniejszenie dochodzonej pozwem kwoty o nienależne – zdaniem Sądu - należności z tytułu ubezpieczenia umowy pożyczki (980 zł), odsetki od niezapłaconych rat (404,07 zł) oraz kwotę spłaconą przez pozwaną (860,40 zł). Zdaniem Sądu powodowi należna była zatem kwota 1027,65 zł.

Następnie celowym było powiększenie tej kwoty o skapitalizowane odsetki liczone od dnia następnego po dniu upływie terminu zapłaty (21 lutego 2016r.) do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu (27 lutego 2017r.), tj. za okres 373 dni, w stawce 0,14 zł - zatem o kwotę 147,02 zł.

Podzielono pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w analogicznej sprawie powoda.

Od powyższego, zgodnie z żądaniem wskazanym w pozwie, należało zasądzić odsetki ustawowe od dnia wniesienia pozwu, czyli od 28 lutego 2017 r. do dnia zapłaty, na podstawie art. 455 i art. 481 kc.

W pkt II wyroku powództwo przeciwko pozwanej w pozostałej części Sąd oddalił.

Powodowi, jako stronie wygrywającej jedynie w części, należy się zwrot kosztów procesu od pozwanej według norm przepisanych stosownie do wyniku sporu – art. 100 kpc. Jako że poniesione przez powoda koszty procesu wyniosły 1017 zł, zaś wygrał on proces w 35,90%, należało zasądzić od pozwanej na jego rzecz kwotę 365,10 zł.

	Koszty	Wartość przedmiotu sporu	Wygrana	Koszty należne	%
	1	2	3	1x3/2	
powód	1 017,00 zł	3 272,12 zł	1 174,67 zł	365,10 zł	35,90
Koszty	100,00 zł	917,00 zł			

SSR Arkadiusz Ziarko